

Bijlage 1

Gegevens die moeten worden opgenomen in de verschillende delen van een natuurbeheerplan als vermeld in artikel 3, tweede lid

Hieronder worden de gegevens vermeld die moeten worden opgenomen in elk van de vijf delen van een natuurbeheerplan.

Deel 1. — Verkenning

HOOFDSTUK 1. — *Algemene beschrijving*

In dit hoofdstuk wordt een algemene beschrijving gegeven, die ten minste de volgende informatie bevat:

- 1° de deelnemende beheerder of beheerders: eigendom, zakelijke en persoonlijke rechten, en kadastrale gegevens van de percelen in beheer;
- 2° de indiener van het beheerplan: naam, adres en contactgegevens;
- 3° de situering en identificatie van het terrein:
 - a) topokaart met situering van het terrein;
 - b) kaart met de bestemming volgens het geldende plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan;
 - c) kaart met de ligging in gebieden met een beschermingsstatuut volgens nationale en internationale wetgeving;
 - d) kaart met de ligging volgens de biologische waarderingskaart die is opgesteld door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek;
 - e) bodemkaart met situering van het terrein.

HOOFDSTUK 2. — *Bespreking van de drie functies van het terrein*

In dit hoofdstuk wordt een oplijsting gegeven van de bekende sterktes, zwaktes, opportuniteiten en bedreigingen voor de ecologische, de economische en de sociale functie. In dat opzicht wordt elke functie besproken vanuit de volgende invalshoeken:

- 1° de huidige toestand;
- 2° de beschermingsstatuten die van toepassing zijn en de gevolgen ervan voor het beheer van het terrein in relatie met de omgeving;
- 3° de potenties van het terrein;
- 4° de visie van de beheerder of beheerders.

HOOFDSTUK 3. — *Globaal kader*

Het globale kader beschrijft op hoofdlijnen de volgende aspecten:

- 1° de invulling van de drie functies van het terrein en de differentiatie ervan over het terrein;
- 2° de gewenste natuurstreefbeelden en/ of doelen voor soorten die men op lange termijn voor het terrein wil bereiken. Daarbij gebeurt een toetsing aan de instandhoudingsdoelstellingen en, voor zover dat van toepassing is, aan het managementplan Natura 2000, het managementplan, vermeld in artikel 48 van het decreet van 21 oktober 1997, het natuurrichtplan, het soortenbeschermingsprogramma en een beheerregeling als vermeld in artikel 28 van het Soortenbesluit van 15 mei 2009;
- 3° het ambitieniveau voor de realisatie van de beheerdoelstellingen van de ecologische functie (type een, type twee, type drie of type vier) en al dan niet het voornemen om voor het terrein of een gedeelte ervan de erkenning als natuurreservaat aan te vragen;
- 4° in voorkomend geval: de doelstellingen in het kader van het beschermingsstatuut overeenkomstig het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013.

Het globale kader kan opgesteld worden voor een ruimer gebied dan de effectief deelnemende percelen in eigendom of beheer, als dat nuttig is voor een betere ecologische onderbouwing van de gemaakte keuzen. Bij het globaal kader voor een natuurbeheerplan voor een terrein van type vier kan een gebied worden afgebakend dat ruimer is dan de effectief deelnemende percelen in eigendom of beheer.

HOOFDSTUK 4. — *Werkplan inventarisatie*

In dit hoofdstuk wordt een omschrijving en motivering gegeven van de uit te voeren inventarisatie van de aanwezige natuurwaarden. Daarvoor gelden de volgende regels:

- 1° het terrein moet worden ingedeeld in beheereenheden en per beheereenheid wordt een standaardfiche ingevuld;
- 2° als de standaardfiche, vermeld in punt 1°, onvoldoende informatie bevat om de beheerdoelstellingen te kunnen formuleren, is een bijkomende inventarisatie nodig voor bepaalde beheereenheden, vegetaties of indicatoren. In dat geval moet de daarbij te volgen methode worden vastgesteld.

De inventarisatie zelf wordt pas uitgevoerd na de goedkeuring van deel 1 van het natuurbeheerplan. De resultaten van de inventarisatie worden opgenomen in deel 2. Inventaris.

HOOFDSTUK 5. — *Bekendmaking consultatie*

In dit hoofdstuk wordt de wijze van bekendmaking van de aankondiging, vermeld in artikel 6, § 2, van het besluit gespecificeerd.

Deel 2. — Inventaris

HOOFDSTUK 1. — *Standaardfiches*

- 1° een overzichtskaart van de indeling van het terrein in beheereenheden;
- 2° per beheereenheid een standaardfiche voor bos, voor open vegetatietype of voor andere terreintypes. De standaardfiche omvat gegevens over standplaats, vegetatie, type bos, soorten, cultuurhistorische elementen en milieu.

HOOFDSTUK 2. — *Specifieke inventarisatie*

- 1° het resultaat van de bijkomende inventarisatie, vermeld in deel 1, hoofdstuk 4, 2°, van deze bijlage;
- 2° de bespreking van de vermelde inventarisatie, vermeld in punt 1°;
- 3° een kaart met aanduiding van de staat van instandhouding van de aanwezige Europees te beschermen habitats en regionaal belangrijke biotopen.

Deel 3. — Beheerdoelstellingen

HOOFDSTUK 1. — *Beheervisie*

Het globale kader, beschreven in deel 1, kan overgenomen worden of wordt verfijnd op basis van deel 2 en op basis van de resultaten van verder overleg.

HOOFDSTUK 2. — *Beheerdoelstellingen*

Voor elk van de drie functies worden de beheerdoelstellingen geformuleerd aan de hand van de onder vermelde parameters, als een uitwerking van het globale kader naar concrete, meetbare doelen die men binnen de planperiode van het beheerplan wil realiseren. De beheerdoelstellingen worden ruimtelijk toegewezen binnen het terrein in kwestie. Beheerdoelstellingen worden alleen uitgeschreven voor de effectief deelnemende percelen in eigendom of beheer, niet voor een ruimer gebied.

Meer bepaald worden voor de drie functies de volgende parameters opgenomen:

1° voor de ecologische functie:

a) een kaart met aanduiding van de zones waar een natuurstreefbeeld tot doel gesteld wordt en oppervlaktegegevens per natuurstreefbeeld;

b) in voorkomend geval de instandhoudingsdoelstellingen, en dan met name waar en over welke oppervlakte welke instandhoudingsdoelstellingen zullen worden gerealiseerd;

c) een bosbalans: waar en over welke oppervlakte worden er ontbossingen of bebossingen gepland en, voor zover dat van toepassing is, een vermelding dat er ontbost of bebost zal worden in functie van de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen en een motivering voor deze stelling.

2° voor de economische functie:

a) productie en verkoop van vermarktbaar natuurlijke producten: hout, biomassa, wild, enzovoort;

b) overige inkomsten, zoals bijvoorbeeld concessies, gebruiksrechten en jachtrechten.

3° voor de sociale functie:

a) vermelding van de aard van toegankelijkheid:

i. principiële toegankelijkheid: toegankelijk voor voetgangers op de openbare en de private wegen;

ii. verwijzing naar een toegankelijkheidsregeling: onder meer bij toelating voor andere categorieën van weggebruikers of toestemming om de wegen te verlaten;

iii. ontoegankelijk: als in een openbaar terrein gekozen wordt voor het ontoegankelijk maken van wegen wordt een motivatie gegeven waarom dat gebeurt, met verwijzing naar één of meer van de in aanmerking komende gevallen, vermeld in artikel 12septies, § 2, derde lid van het decreet. Voor terreinen van type twee, drie of vier wordt omschreven op welke manier invulling gegeven zal worden aan het principe van minimale toegankelijkheid, vermeld in artikel 12septies, § 2, vijfde lid, van het decreet van 21 oktober 1997;

b) als het terrein toegankelijk is, en voor zover van toepassing: vermelding of er een subsidie voor openstelling zal aangevraagd worden en voor welke wegen en/of zones;

c) onroerend erfgoed: als het terrein een beschermd statuut heeft overeenkomstig het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, of als erfgoedlandschap opgenomen werd in een ruimtelijk uitvoeringsplan, wordt vermeld welke specifieke doelen daarover worden opgenomen;

d) indien voor het terrein specifieke wetenschappelijke doelen worden vooropgesteld worden deze hier opgenomen.

Deel 4. — Beheermaatregelen

HOOFDSTUK 1. — *Eenmalige maatregelen*

Een omschrijving van de maatregelen per beheereenheid, vegetatietype of per type maatregel, met vermelding van de volgende gegevens met betrekking tot elke maatregel:

1° plaats;

2° tijdstip;

3° op welke wijze invulling wordt gegeven aan de zorgplicht

4° voor zover van toepassing:

a) de vermelding dat de maatregel in het kader van de realisatie van instandhoudingsdoelen genomen wordt;

b) de vermelding dat voor de maatregel via de goedkeuring van het natuurbeheerplan ook een vergunning, vrijstelling of ontheffing op de natuurregelgeving of van de stedenbouwkundige vergunningsplicht gevraagd wordt, of dat naast een beheerplan een aparte vergunning nodig is;

c) de vermelding dat er voor de maatregel een investeringssubsidie zal aangevraagd worden.

Eenmalige maatregelen die specifiek voor het herstel van cultuurhistorische elementen worden genomen, worden afzonderlijk opgesomd.

HOOFDSTUK 2. — *Terugkerende maatregelen*

Een omschrijving van de maatregelen per beheereenheid, per vegetatietype of per type maatregel, met vermelding van de volgende gegevens met betrekking tot elke maatregel:

1° plaats;

2° tijdstip en/of frequentie;

3° op welke wijze invulling wordt gegeven aan de naleving van de zorgplicht;

4° voor zover van toepassing: de vermelding dat voor de maatregel via de goedkeuring van het natuurbeheerplan ook een vergunning, vrijstelling of ontheffing op de natuurregelgeving of van de stedenbouwkundige vergunningsplicht gevraagd wordt of dat naast een beheerplan een aparte vergunning nodig is;

5° indien van toepassing: de vermelding dat er voor de maatregel een subsidie voor instandhoudingsbeheer of herstelbeheer zal aangevraagd worden.

Deel 5. — Opvolging

De opvolging heeft in eerste instantie betrekking op de mate waarin de beoogde natuurstreefbeelden worden bereikt, en in tweede instantie op de mate waarin de beheer- en inrichtingsmaatregelen worden uitgevoerd.

HOOFDSTUK 1. — *Opvolging van de beheerdoelstellingen*

Een opsomming van de doelstellingen en, voor zover dat van toepassing is, de indicatoren die opgevolgd zullen worden, met aanduiding van de te hanteren methodiek en de frequentie.

In principe worden alleen die indicatoren opgevolgd waarvoor er onvoldoende zekerheid is dat de beheerdoelstellingen voor de ecologische functie die ermee overeenstemmen gehaald zullen worden bij het uitvoeren van de maatregelen zoals die gepland zijn.

HOOFDSTUK 2. — *Opvolging van de beheermaatregelen*

Een opsomming van de beheermaatregelen die jaarlijks geregistreerd zullen worden. In principe zijn dat minstens die beheermaatregelen die voor subsidiëring in aanmerking komen. Het agentschap stelt daarvoor een registratiemodule ter beschikking.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017 betreffende de natuurbeheerplannen en de erkenning van natuureservaten.

Brussel, 14 juli 2017.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
G. BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,
J. SCHAUVLIEGE

Bijlage 2

Toetsingskader voor de Vlaamse natuureservaten

Een terrein komt in aanmerking voor erkenning als natuureservaat overeenkomstig hoofdstuk 3 van dit besluit als kan aangetoond worden dat het voldoet aan minstens één van de volgende vier beschrijvingen bij het indienen van de aanvraag tot erkenning of als de beheerdoelstellingen in het goedgekeurde natuurbeheerplan zo omschreven zijn dat het terrein binnen de geldigheidstermijn van het natuurbeheerplan zal voldoen aan minstens één van de volgende vier beschrijvingen:

1° het gaat om een terrein waar de natuurlijke processen en dynamische interacties kunnen plaats vinden, al dan niet bijgestuurd door extensieve begrazing. Het zijn mozaïeklandschappen ontstaan door extensieve begrazing of onbeheerde climaxvegetaties die bestaan uit of spontaan evolueren in de richting van:

a) één of meerdere vegetaties opgenomen in de tabel van natuurstreefbeelden voor type drie of type vier, vermeld in bijlage 3A bij dit besluit;

b) een leefgebied van een soort als vermeld in bijlage 3B, 1°, bij dit besluit.

Het terrein is voldoende groot om de natuurlijke processen en dynamische interacties tussen de aanwezige vegetaties en soorten volwaardig tot uiting te laten komen;

2° het gaat om een terrein dat bestaat uit of beheerd wordt in functie van één of meer goed ontwikkelde vegetaties, opgenomen in de tabel van natuurstreefbeelden voor type drie of type vier, vermeld in bijlage 3A bij dit besluit.

Het terrein is voldoende groot om een betekenisvolle bijdrage te leveren aan de regionaal gunstige staat van instandhouding van de vegetatie en van de typische soorten die kenmerkend zijn voor de goed ontwikkelde vegetatie in kwestie;

3° het gaat om een terrein dat een geschikt leefgebied van een lokaal belangrijke populatie of deelpopulatie van één of meerdere soorten, vermeld in bijlage 3B, 1°, bij dit besluit bevat.

Het leefgebied van de soorten in kwestie is voldoende groot om goede kansen te bieden voor de instandhouding van het leefgebied en van de soorten in kwestie, alsook om een betekenisvolle bijdrage te leveren aan de regionaal gunstige staat van instandhouding van deze soorten;

4° het gaat om een terrein met uitzonderlijk hoge biologische diversiteit, die van bovenlokaal belang is, door het voorkomen van één of meerdere soorten, vermeld in bijlage 3B, 1°, of van één of meerdere vegetaties, opgenomen in de tabel van natuurstreefbeelden voor type drie of type vier, vermeld in bijlage 3 bij dit besluit.

Het terrein is voldoende groot om goede kansen te bieden voor de instandhouding van de uitzonderlijk hoge biologische diversiteit in kwestie.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017 betreffende de natuurbeheerplannen en de erkenning van natuureservaten.

Brussel, 14 juli 2017.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
G. BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,
J. SCHAUVLIEGE

Bijlage 3. Natuurstreefbeelden die in aanmerking komen voor terreinen van type twee, type drie en type vier, en regels voor de beoordeling of het terrein van type drie of type vier voldoende oppervlakte heeft om op duurzame wijze de aanwezige of de te ontwikkelen natuurstreefbeelden in stand te houden als vermeld in artikel 23

De natuurstreefbeelden die in aanmerking komen voor terreinen van type twee, type drie en type vier kunnen bestaan uit natuurstreefbeelden zoals bedoeld in de onderdelen A, B of C van deze bijlage, of uit een combinatie ervan.

A. Natuurstreefbeelden vegetaties

In de onderstaande tabel wordt voor terreinen van type twee, type drie en type vier weergegeven welke vegetaties in aanmerking komen voor opname in het natuurbeheerplan als een te realiseren natuurstreefbeeld.

In de eerste kolom in de tabel wordt telkens aangegeven welke de zogenaamde 'BWK-eenheid' is. Met de 'BWK-eenheid' wordt een eenheid bedoeld als vermeld in de biologische waarderingskaart die het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek heeft opgesteld.

Een BWK-eenheid kan een Europees habitatype, een natuurstreefbeeld van regionaal belang, vermeld in bijlage 4, of een andere vegetatie zijn.

In de tweede kolom wordt bij de betreffende BWK-eenheid gespecificeerd welke vegetaties als natuurstreefbeeld in aanmerking kunnen komen voor de terreinen van type twee of type drie of type vier. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen:

1° Europees te beschermen habitat, als vermeld in bijlage I van het decreet van 21 oktober 1997;

2° regionaal belangrijk biotoop;

3° andere vegetaties dan Europees te beschermen habitat of regionaal belangrijk biotoop.

Voor type drie en type vier komen enkel Europees te beschermen habitats of regionaal belangrijke biotopen in aanmerking als natuurstreefbeeld. In type twee kunnen naast de Europees te beschermen habitats en regionaal belangrijke biotopen ook andere ecologisch waardevolle vegetaties in aanmerking komen, die desgevallend in de tweede kolom van de tabel gespecificeerd worden. Het aankruisen van de betreffende vegetatie, overeenkomstig de BWK-eenheid in de eerste kolom en de specifieke vegetatie vermeld in de tweede kolom, in de derde of de vierde kolom betekent dat die vegetatie als natuurstreefbeeld in aanmerking komt voor het betreffende terreintype

Het te realiseren natuurstreefbeeld kan ook over het geheel van de in het beheerplan opgenomen percelen gedefinieerd worden en uit een combinatie van meerdere vegetaties uit de onderstaande tabel bestaan.

BWK-eenheid	Overeenkomstig de BWK-eenheid: specificatie van welke vegetaties als natuurstreefbeeld in aanmerking komen, volgens het volgende onderscheid: 1° Europees te beschermen habitat; 2° regionaal belangrijk biotoop; 3° andere vegetatie dan Europees te beschermen habitat of regionaal belangrijk biotoop	Natuurstr eefbeeld in type twee	Natuurstr eefbeeld in type drie of type vier
Strand en duinen			
• dz: zandbank of zandplaat	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 1130 of 1140	x	x
• dl: strand • dla: strand met kunstwerken (golfbrekers, pier) • dla*: met embryonale duinontwikkeling en/of rechtstreeks overgaand in duinen • dls: strand zonder kunstwerken • dls*: met embryonale duinontwikkeling en/of rechtstreeks overgaand in duinen • dl*: met embryonale duinontwikkeling en/of rechtstreeks overgaand in duinen	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 1130, 1140 of 2110	x	x
• dd: stuifduinen aan de kust	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 2120	x	x
• hd: droog duingrasland van kalkrijke milieus	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 2130	x	x
• had: droog duingrasland van kalkarme milieus	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 2130 of 2150	x	x
• mp: duinpannevegetatie van kalkrijke vochtige milieus	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 2170 of 2190	x	x
• mz: zebiesvegetatie	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 1130 of 1330	x	x
• sd: duinstruweel	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 2160	x	x
• qd zuur duinbos	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 2180	x	x
Slikken en schorren			
• ds: slik	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 1130 of 1140	x	x

BWK-eenheid	Overeenkomstig de BWK-eenheid: specificatie van welke vegetaties als natuurstreefbeeld in aanmerking komen, volgens het volgende onderscheid: 1° Europees te beschermen habitat; 2° regionaal belangrijk biotoop; 3° andere vegetatie dan Europees te beschermen habitat of regionaal belangrijk biotoop	Natuurstr eefbeeld in type twee	Natuurstr eefbeeld in type drie of type vier
<ul style="list-style-type: none"> da: schorre 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 1310, 1320 of 1330	x	x
Stilstaande wateren			
<ul style="list-style-type: none"> ae: eutrofe plas (diverse plantengemeenschappen) aer: recente, eutrofe plas aev: eutrofe plas met slibrijke bodem (voorbehouden voor natuurlijk ontstane plassen) 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 2190, 3140, 3150, <i>Andere vegetatie</i> eutrofe plas (ae, aerr of aev) met (matig) soortenrijke waterplantenvegetatie die geen Europees te beschermen habitat is	x	x
<ul style="list-style-type: none"> ah: brakke plas of zilt water (rbbah) 	<i>Regionaal belangrijk biotoop</i> rbbah, als vermeld in bijlage 4	x	x
	<i>Andere vegetatie</i> brakke plas of zilt water (ah) dat geen regionaal belangrijk biotoop is	x	
<ul style="list-style-type: none"> ao: oligotroof tot mesotroof water aoo: oligotrofe plas, oligotroof ven (exclusief <i>Littorellion</i>) aom: mesotrofe plas, mesotroof ven (<i>Littorellion</i>) 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 3110, 3130, 3140 of 3160	x	x
	<i>Andere vegetatie</i> oligotrofe tot mesotrofe plas (ao, aoo of aom) met matig soortenrijke waterplantenvegetatie, die geen Europees te beschermen habitat is	x	
<ul style="list-style-type: none"> ap: diep of zeer diep water (kunstmatig ontstaan; met water gevulde ontginningsput) apo: diep water met zacht hellende oevers met vegetatie • app: diep water met steile vegetatieloze oevers 	<i>Andere vegetatie</i> plas (ap of apo) met (matig) soortenrijke waterplantenvegetatie die geen Europees te beschermen habitat of regionaal belangrijk biotoop is	x	
Stromende wateren			
<ul style="list-style-type: none"> ds: slik of spuiKOM 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 3270	x	x
<ul style="list-style-type: none"> geen overeenkomstige BWK-eenheid 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 3260	x	x
Moerassen			

BWK-eenheid	Overeenkomstig de BWK-eenheid: specificatie van welke vegetaties als natuurstreefbeeld in aanmerking komen, volgens het volgende onderscheid: 1° Europees te beschermen habitat; 2° regionaal belangrijk biotoop; 3° andere vegetatie dan Europees te beschermen habitat of regionaal belangrijk biotoop	Natuurstr eefbeeld in type twee	Natuurstr eefbeeld in type drie of type vier
<ul style="list-style-type: none"> • mr: rietland (ook andere <i>Phragmition</i>-vegetaties) • mrb: rietland met struik- of boomopslag • mru: verruigd rietland 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 1130, 1330, 2190, 6430, 7140	x	x
	<i>Regionaal belangrijk biotoop</i> rbbmr, als vermeld in bijlage 4	x	x
	<i>Andere vegetatie</i> rietvegetatie (mr) die geen Europees te beschermen habitat of regionaal belangrijk biotoop is	x	
<ul style="list-style-type: none"> • mz: brak tot zilt moeras met heen (zeebiesvegetatie) 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 1130 of 1330	x	x
	<i>Andere vegetatie</i> brak tot zilt moeras (mz) dat geen Europees te beschermen habitat of regionaal belangrijk biotoop is	x	
<ul style="list-style-type: none"> • mc: grote zeggenvegetatie (Magnocaricion) 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 2190	x	x
	<i>Regionaal belangrijk biotoop</i> rbbmc, als vermeld in bijlage 4	x	x
	<i>Andere vegetatie</i> grote zeggenvegetatie (mc) die geen Europees te beschermen habitat of regionaal belangrijk biotoop is	x	
<ul style="list-style-type: none"> • md: drijfzoom en/of drijftil (afh. van vegetatie of drijftil kan dit habitat of rbb zijn) 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype afhankelijk van vegetatie op drijftil	x	x
	<i>Regionaal belangrijk biotoop</i> rbb als vermeld in bijlage 4, afhankelijk van vegetatie op drijftil	x	x
	<i>Andere vegetatie</i> andere vegetatie uit deze kolom die geen Europees te beschermen habitat of regionaal belangrijk biotoop is, afhankelijk van vegetatie op drijftil	x	

BWK-eenheid	Overeenkomstig de BWK-eenheid: specificatie van welke vegetaties als natuurstreefbeeld in aanmerking komen, volgens het volgende onderscheid: 1° Europees te beschermen habitat; 2° regionaal belangrijk biotoop; 3° andere vegetatie dan Europees te beschermen habitat of regionaal belangrijk biotoop	Natuurstr eefbeeld in type twee	Natuurstr eefbeeld in type drie of type vier
• mk: alkalisch laagveen (<i>Caricion davallianae</i>)	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitattype 7140 of 7230	x	x
• mm: galigaanvegetatie	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitattype 2190 of 7210	x	x
• ms: zuur laagveen (<i>Caricion curto-nigrae</i>)	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitattype 7140	x	x
	<i>Regionaal belangrijk biotoop</i> rbbms, als vermeld in bijlage 4	x	x
• kalktufbronnen met tufsteenformatie (<i>Cratoneurion</i>): geen BWK-eenheid	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitattype 7220	x	x
Heiden en hoogveen			
• dm: binnenlands vegetatiearm stuifduin	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitattype 2330	x	x
• cg: droge struikheidevegetatie (<i>Calluno-Genistetum</i> , struikheidegemeenschap) • cgb: droge struikheidevegetatie met struik- of boomopslag	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitattype 2310 of 4030	x	x
• cv: droge heide met bosbes (<i>Calluno-Vaccinietum</i>)	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitattype 4030	x	x
• ce: vochtige tot natte dopheidevegetatie (<i>Ericetum tetralicis</i> , dopheidegemeenschap) • ceb: vochtige tot natte dopheidevegetatie met struik- of boomopslag • ces: vochtige of natte dopheidevegetatie met elementen uit de hoogveenflora	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitattype 4010, 6230, 7140 of 7150	x	x
• cm: gedegradeerde heide met dominantie van pijpenstrootje	<i>Europees te beschermen habitat</i>	x	x

BWK-eenheid	Overeenkomstig de BWK-eenheid: specificatie van welke vegetaties als natuurstreefbeeld in aanmerking komen, volgens het volgende onderscheid: 1° Europees te beschermen habitat; 2° regionaal belangrijk biotoop; 3° andere vegetatie dan Europees te beschermen habitat of regionaal belangrijk biotoop	Natuurstr eefbeeld in type twee	Natuurstr eefbeeld in type drie of type vier
<ul style="list-style-type: none"> cmb: door pijpenstrootje gedomineerde heide met struik- of boomopslag 	habitatype 4010, 4030, 2310 of 2330 <i>Andere vegetatie</i>		
<ul style="list-style-type: none"> cp: gedegreerde heide met dominantie van adelaarsvaren cpb: door adelaarsvaren gedomineerde heide met struik- of boomopslag 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 4030 <i>Andere vegetatie</i>	x	x
<ul style="list-style-type: none"> cd: gedegreerde heide met dominantie van bochtige smele cdb: door bochtige smele gedomineerde heide met struik- of boomopslag 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 4030 of 6230 <i>Andere vegetatie</i>	x	x
<ul style="list-style-type: none"> ct: venige heide met bosbes (<i>Vaccinio-Ericetum</i>) ctm venige heide met bosbes, met dominantie van pijpenstrootje 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 4010	x	x
<ul style="list-style-type: none"> t: hoogveen 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 7110	x	x
Halfnatuurlijke graslanden			
<ul style="list-style-type: none"> ha: struisgrasvegetatie hab struisgrasvegetatie op zure bodem met struik- of boomopslag 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 2330 of 6230 <i>Regionaal belangrijk biotoop</i> rbbha <i>Andere vegetatie</i>	x	x
	soortenrijke struisgrasvegetatie (ha of hab) die geen Europees te beschermen habitat is	x	x

BWK-eenheid	Overeenkomstig de BWK-eenheid: specificatie van welke vegetaties als natuurstreefbeeld in aanmerking komen, volgens het volgende onderscheid: 1° Europees te beschermen habitat; 2° regionaal belangrijk biotoop; 3° andere vegetatie dan Europees te beschermen habitat of regionaal belangrijk biotoop	Natuurstr eefbeeld in type twee	Natuurstr eefbeeld in type drie of type vier
<ul style="list-style-type: none"> hc: dotterbloemgrasland (vochtig, licht bemest grasland) 	<i>Europees te beschermen habitat</i> Habitattype 2190 of 6410	x	x
	<i>Regionaal belangrijk biotoop</i> rbbhc, als vermeld in bijlage 4	x	x
<ul style="list-style-type: none"> hk: graslanden met kalkminnende soorten hkb: graslanden met kalkminnende soorten en met struik- of boomopslag 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitattype 6210	x	x
<ul style="list-style-type: none"> hm: niet bemest, vochtig (hei)schraal grasland - pijpenstrootjesgrasland (<i>Molinion</i>) hme: niet bemest, vochtig pijpenstrootjesgrasland - eutroof type, basiclien (kalkrijk <i>Molinion</i>) hmm: niet bemest, vochtig pijpenstrootjesgrasland - mesotroof type (neutroclien <i>Molinion</i>) hmo: niet bemest, vochtig pijpenstrootjesgrasland - oligotroof type (zuur <i>Molinion</i>) 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitattype 6230, 6410	x	x
<ul style="list-style-type: none"> hn: droog heischraal grasland (zure borstelgrasvegetatie (<i>Nardetea</i>)) hnb: zure borstelgrasvegetatie met struik- of boomopslag 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitattype 6230	x	x
<ul style="list-style-type: none"> hu: mesofiel hooiland hub: mesofiel hooiland met struik- of boomopslag 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitattype 6120 of 6510	x	x
	<i>Regionaal belangrijk biotoop</i> rbbhu	x	x
	<i>Andere vegetatie</i> soortenrijk mesofiel hooiland (hu of hub) dat geen Europees te beschermen habitat is	x	

BWK-eenheid	Overeenkomstig de BWK-eenheid: specificatie van welke vegetaties als natuurstreefbeeld in aanmerking komen, volgens het volgende onderscheid: 1° Europees te beschermen habitat; 2° regionaal belangrijk biotoop; 3° andere vegetatie dan Europees te beschermen habitat of regionaal belangrijk biotoop	Natuurstr eefbeeld in type twee	Natuurstr eefbeeld in type drie of type vier
Soortenrijke permanente graslanden			
<ul style="list-style-type: none"> • hj: vochtig, licht bemest grasland gedomineerd door russen (pitrus en zeegroene rus; geen veldrus) • hjb: door russen gedomineerd grasland met boom- of struikopslag 	<i>Europees te beschermen habitat</i> Habitattype 2190 <i>Andere vegetatie</i> soortenrijk licht bemest grasland (hj of hjb) dat geen Europees te beschermen habitat is	x x	x
<ul style="list-style-type: none"> • hp*: soortenrijk permanent cultuurgrasland met relicten van halfnatuurlijke graslanden • hpr*: soortenrijk weilandcomplex met veel sloten en/of microreliëf 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitattype 2190 of 6510 <i>Regionaal belangrijk biotoop</i> rbbkam of rbbzil, als vermeld in bijlage 4 <i>Andere vegetatie</i> soortenrijk permanent cultuurgrasland met relicten van halfnatuurlijke graslanden (hp* of hpr*) dat geen Europees te beschermen habitat of regionaal belangrijk biotoop is	x x X	x x
<ul style="list-style-type: none"> • hpr + da: poldergrasland met zilte elementen • hpr* + da: soortenrijk poldergrasland met zilte elementen • da/hpr*: zilt grasland 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitattype 1310, 1330	X	x
Ruigten en pioniervegetaties			
<ul style="list-style-type: none"> • hf: natte ruigte met moerasspirea (<i>Filipendulion</i>) • hfb: natte moerasspirearuigte met struik- of boomopslag <ul style="list-style-type: none"> • hfc: natte moerasspirearuigte met moesdistel • hft: natte moerasspirearuigte met poelruit 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitattype 2190 of 6430 <i>Regionaal belangrijk biotoop</i> rbbhf als vermeld in bijlage 4	X X	x x
<ul style="list-style-type: none"> • hr: verruigd grasland 	<i>Europees te beschermen habitat</i>	X	x

BWK-eenheid	Overeenkomstig de BWK-eenheid: specificatie van welke vegetaties als natuurstreefbeeld in aanmerking komen, volgens het volgende onderscheid: 1° Europees te beschermen habitat; 2° regionaal belangrijk biotoop; 3° andere vegetatie dan Europees te beschermen habitat of regionaal belangrijk biotoop	Natuurstr eefbeeld in type twee	Natuurstr eefbeeld in type drie of type vier
<ul style="list-style-type: none"> • hrb veruigd grasland met struik- of boomopslag • hr*: veruigd grasland met minder algemene soorten (bv. enkele elementen van halfnatuurlijke graslanden) • hrb* veruigd grasland met minder algemene soorten en met boomopslag 	habitatype 1130 of 6430 <i>Andere vegetatie</i> soortenrijk veruigd grasland (hr, hrb, hr* of hrb*) dat geen Europees te beschermen habitat is	X	
<ul style="list-style-type: none"> • ku: ruderaal ruigte of pioniersvegetatie • ook ku*: pioniervegetaties allerlei en soortenrijke ruigten • kub en kub* met boomopslag 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 1130, 3270 of 6430 <i>Andere vegetatie</i> soortenrijke ruderaal ruigte of pioniervegetatie (ku, ku*, kub of kub*) die geen Europees te beschermen habitat is	X	x
<ul style="list-style-type: none"> • hv: zinkgrasland (<i>Violion calaminariae</i>) 	<i>Andere vegetatie</i> Zinkgrasland met zinkviooltje (hv)	X	x
Struwelen			
<ul style="list-style-type: none"> • sp: doornstruweel (<i>Rubion subatlanticum</i>)(rbbsp) 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 6430 <i>Regionaal belangrijk biotoop</i> rbbsp als vermeld in bijlage 4	X	x
<ul style="list-style-type: none"> • sk: struweel op kalkhoudende bodem (<i>Berberidion</i>) 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 6210 of 9150	x	x
<ul style="list-style-type: none"> • sz: opslag van allerlei aard (vaak op sterk gestoorde gronden) 	<i>Andere vegetatie</i> Soortenrijk natuurlijk struweel (sz)	x	
<ul style="list-style-type: none"> • sg: bremstruweel • sgb: bremstruweel met boomopslag • sgu: gaspeldoornstruweel 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 2130, 2310, 2330, 4030 of 6230 <i>Regionaal belangrijk biotoop</i> rbbsg als vermeld in bijlage 4	x	x
<ul style="list-style-type: none"> • sf: vochtig wilgenstruweel op voedselrijke bodem 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 2180 of 91E0 <i>Regionaal belangrijk biotoop</i> rbbsf als vermeld in bijlage 4	x	x

BWK-eenheid	Overeenkomstig de BWK-eenheid: specificatie van welke vegetaties als natuurstreefbeeld in aanmerking komen, volgens het volgende onderscheid: 1° Europees te beschermen habitat; 2° regionaal belangrijk biotoop; 3° andere vegetatie dan Europees te beschermen habitat of regionaal belangrijk biotoop	Natuurstr eefbeeld in type twee	Natuurstr eefbeeld in type drie of type vier
<ul style="list-style-type: none"> so: vochtig wilgenstruweel op venige of zure grond (rbbso) 	<i>Regionaal belangrijk biotoop</i> rbbso, als vermeld in bijlage 4 <i>Andere vegetatie</i> vochtig wilgenstruweel op venige of zure grond (rbbso) dat geen regionaal belangrijk biotoop is	x	X
<ul style="list-style-type: none"> sm: gagelstruweel (<i>Myricetum gale</i>) 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitattype 4010, 7140, 7230	x	x
	<i>Regionaal belangrijk biotoop</i> rbbso als vermeld in bijlage 4	x	x
<ul style="list-style-type: none"> jun: jeneverbesstruweel 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitattype 5130	x	x
Vallei- en moerasbossen			
<ul style="list-style-type: none"> ru: ruderaal olmenbos (<i>Violo odoratae-Ulmetum</i>)r rud: ruderaal olmenbos aan de binnenduinrand 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitattype 2180 of 91F0	x	x
<ul style="list-style-type: none"> vc: elzen-essenbos van bronnen en bronbeken (<i>Carici-Fraxinetum</i> en <i>Cardamino-Alnetum</i>) va: alluviaal essen-olmenbos (<i>Ulmo-Fraxinetum</i>) vf: vochtig of vrij vochtig elzen-eikenbos (eventueel met Haagbeuk) vm: mesotroof elzenbos met zeggen (<i>Carici elongatae-Alnetum</i>) vn: nitrofiel alluviaal elzenbos (<i>Macrophorbio-Alnetum</i>) vo: oligotroof elzenbos met veenmossen (<i>Sphagno-Alnetum</i>) 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitattype 91E0	x	x
<ul style="list-style-type: none"> vt: weinig berkenbos (<i>Vaccinio-Betuletum pubescentis</i>) 	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitattype 91D0 of 91E0	x	x
Eiken- en beukenbossen			
<ul style="list-style-type: none"> qe: eiken-haagbeukenbos met Wilde hyacint 	<i>Europees te beschermen habitat</i>	x	x

BWK-eenheid	Overeenkomstig de BWK-eenheid: specificatie van welke vegetaties als natuurstreefbeeld in aanmerking komen, volgens het volgende onderscheid: 1° Europees te beschermen habitat; 2° regionaal belangrijk biotoop; 3° andere vegetatie dan Europees te beschermen habitat of regionaal belangrijk biotoop	Natuurstr eefbeeld in type twee	Natuurstr eefbeeld in type drie of type vier
	habitatype 9130		
• qa: eiken-haagbeukenbos	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 9130 of 9160	x	x
• qk: eiken-haagbeukenbos op mergel	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 9150	x	x
• ql: eikenbos met Witte veldbies	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 9110	x	x
• qs: zuur eikenbos (vaak met ruderaal ondergroei) • qs*: zuur eikenbos met Lelietje-van-dalen en Dalkruid	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 9120	x	x
• qb: eiken-berkenbos	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 9190	x	x
• fe: beukenbos met Wilde hyacint	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 9130	x	x
• fa: beukenbos met voorjaarsflora, zonder Wilde hyacint	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 9120 of 9130	x	x
• fm: beukenbos met Parelgras en Lievevrouwebedstro	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 9130	x	x
• fk: beukenbos op mergel	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 9150	x	x
• fl: beukenbos met Witte Veldbies	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 9110	x	x
• fs: zuur beukenbos	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitatype 9120	x	x
Overige bossen, aanplanten en parken			
• ppmb: aanplant van Groveden met ondergroei van struiken en bomen (rbbppm)	<i>Regionaal belangrijk biotoop</i> rbbppm als vermeld in bijlage 4	x	x
• ppms: aanplant van Groveden met lage ondergroei	<i>Regionaal belangrijk biotoop</i> rbbppm als vermeld in bijlage 4	x	x

BWK-eenheid	Overeenkomstig de BWK-eenheid: specificatie van welke vegetaties als natuurstreefbeeld in aanmerking komen, volgens het volgende onderscheid: 1° Europees te beschermen habitat; 2° regionaal belangrijk biotoop; 3° andere vegetatie dan Europees te beschermen habitat of regionaal belangrijk biotoop	Natuurstr eefbeeld in type twee	Natuurstr eefbeeld in type drie of type vier
(bramen, brem, heide, varens) (rbbppm)			
Akkers			
b..* akker met veel en/of zeldzame akkerkruiden	<i>Andere vegetatie</i> soortenrijke akker met veel en/of zeldzame akkerkruiden (b..*)	x	
Rotsachtige habitats en grotten			
• niet voor het publiek opengestelde grotten: geen BWK-eenheid	<i>Europees te beschermen habitat</i> habitattype 8310	x	x

B. Natuurstreefbeelden leefgebieden

Een leefgebied van een soort kan in de volgende gevallen in aanmerking komen als natuurstreefbeeld:

1° voor type drie en type vier: een ander vegetatie dan die vermeld in onderdeel A, kolom "Natuurstreefbeeld in type drie of type vier" of een klein landschapselement , als die vegetatie of dat klein landschapselement van belang is als leefgebied en overeenkomt met de ecologische vereisten van het leefgebied van een Europees te beschermen soort, van een soort die typisch is voor een Europees te beschermen habitat of van een soort waarvoor er een goedgekeurd soortenbeschermingsprogramma bestaat;

2° voor type twee

a) een andere vegetatie dan die vermeld in onderdeel A of een klein landschapselement als die vegetatie of dat klein landschapselement van belang is als leefgebied en overeenkomt met de ecologische vereisten van het leefgebied van een Europees te beschermen soort, van een soort die typisch is voor een Europees te beschermen habitat of van een soort waarvoor er een goedgekeurd soortenbeschermingsprogramma bestaat;

b) een vegetatie als vermeld in onderdeel A of een klein landschapselement dat van belang is als leefgebied en overeenkomt met de ecologische vereisten van het leefgebied van een overeenkomstig het Soortenbesluit van 15 mei 2009 beschermde soort, die geen Europees te beschermen soort is.

C. Natuurstreefbeelden procesgestuurde natuur

In het geval van procesgestuurde natuur kan het te realiseren natuurstreefbeeld ook gedefinieerd worden of bestaan uit een combinatie van meerdere vegetaties of leefgebieden als vermeld in de onderdelen A en B. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen mozaïeklandschappen die ontstaan zijn door extensieve begrazing en onbeheerde climaxvegetaties.

D. Regels voor de beoordeling van het oppervlakcriterium bij terreinen van type drie en type vier

Het oppervlakcriterium bij terreinen van type drie of type vier wordt op basis van de volgende elementen beoordeeld:

1° minstens één van de vooropgestelde natuurstreefbeelden moet in één ecologisch aaneengesloten geheel gerealiseerd worden over de minimale oppervlakte als vermeld in de volgende opsomming:

- a) strand en duinen: 5 ha;
- b) slikken en schorren: 5 ha;
- c) stilstaande wateren: 0,5 ha;
- d) moerassen: 0,5 ha;
- e) heiden en hoogveen: 5 ha;
- f) halfnatuurlijke graslanden: 0,5 ha;
- g) soortenrijke permanente graslanden: 5 ha;
- h) ruigten en pioniervegetaties: 0,5 ha;
- i) struwelen: 5 ha;
- j) bossen: 10 ha;

2° voor de leefgebieden van soorten, die minder duidelijk afhankelijk zijn van één specifieke habitat uit de lijst in deze bijlage, en die ook niet vallen onder een cluster van vegetaties als vermeld in punt 1°, wordt de minimaal nodige oppervlakte bepaald aan de hand van de beoordelingstabellen voor Europees te beschermen soorten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017 betreffende de natuurbeheerplannen en de erkenning van natuurreservaten

Brussel, 14 juli 2017.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE

Bijlage 4. Lijst met de natuurstreefbeelden van regionaal belang als vermeld in artikel 24

In de onderstaande tabel worden in kolom 1 de natuurstreefbeelden vastgesteld die voor Vlaanderen van regionaal belang zijn, vermeld in artikel 16septies, derde en vierde lid, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

BWK-eenheid	Code	Omschrijving
Ae, aev, aer		Eutrofe plas (geen habitat)
Ao		Oligotroof tot mesotroof water (geen habitat)
Ah	rbbah	zilde plassen
Hc	rbbhc	dotterbloemgrasland
hp*, hpr*	rbbzil	zilverschoongrasland
hp*, hpr*	rbbkam	Kamgrasland
hp*		soortenrijk permanent cultuurgrasland met relictten van halfnatuurlijke graslanden (geen habitat, geen rbbzil en geen rbbkam)
hpr*		soortenrijke weilanden met veel sloten en/of microreliëf (geen habitat, geen rbbzil en geen rbbkam)
hpr* met elementen van Mr, Mc, Hu, Hc		soortenrijke weilanden met veel sloten en/of microreliëf met elementen van moerassige vegetaties of halfnatuurlijke graslanden (geen habitat, geen rbbzil en geen rbbkam)
Hf	rbbhf	moerasspirearuigte met graslandkenmerken
Hf		natte ruigte met moerasspirea (geen habitat en geen rbbhf)
Hj		vochtig, licht bemest grasland gedomineerd door russen
Hm		onbemest, vochtige pijpenstrootjesgrasland
Hu		mesofiel hooiland
Mr, mru, mrb	rbbmr	rietland en andere Phragmiton-vegetaties
Mz	rbbmr	zeebiesvegetatie
mc	rbbmc	grote zeggenvegetaties
Ms	rbbms	kleine zeggenvegetaties niet vervat in overgangsveen (type 7140)
ppmb, ppms	rbbppm	structuurrijke, oude bestanden van Grove den met een minimale leeftijd van tachtig jaar
sg, sgu	rbbsg	brem- en gaspeldoornstruwelen
Sm	rbbsm	gagelstruweel, niet vervat in een habitatype ten gevolge van hun ondergroei
so	rbbso	vochtig wilgenstruweel op venige en zure grond
sp	rbbsp	doornstruwelen van leemhoudende gronden
sf	rbbsf	moerasbos van breedbladige wilgen
Sk	rbbsp	doornstruwelen van leemhoudende gronden
Sf		vochtig, meso- tot eutroof wilgenstruweel (geen habitat, geen rbbmf)

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017 betreffende de natuurbeheerplannen en de erkenning van natuureservaten

Brussel, 14 juli 2017.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE